

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ
И НАУКА

Државен просветен инспекторат

Број: 09 -41/9

03.02.2020 год.

Кичево

СОУ „Св. Наум Охридски“ – Македонски Брод

Конечен Извештај од извршена интегрална евалуација

Датум на интегрална евалуација:	30.09 и 01 и 02. Октомври 2019 година
Број на извештај:	11 /Југозападен / 2019 година
Раководител на инспекциски тим:	Славица Крстеска
Вид на училиштето:	Средно
Подрачни училишта	Нема
Основач на училиштето:	Општина Македонски Брод
Наставен јазик:	Македонски
Број на ученици:	97
Полова структура на ученици:	42 машки 55 женски
Број на наставници:	23
Претседател на училишниот одбор:	Боро Павлески
Директор на училиштето:	Ненад Маркоски
Датум на претходна интегрална евалуација:	28 – 30 септември 2016 година
Адреса на училиштето:	ул. Партизанска бр. 22 - Македонски Брод
Телефон:	/
Факс:	/
e-mail:	naumbrod@t.mk
Оценка ИЕ	2,45 делумнозадоволително

Инспекцискиот надзор е извршен во согласност со членовите 2, 19, 25 и 26 од Законот за просветна инспекција („Сл.весник на РМ“ број 52/2005, 81/2008, 148/2009, 57/2010, 51/2011, 24/2013 , 137/2013 , 164/2013 , 41/2014 , 33/2015 , 145/2015 и 30/2016 год.) и Правилникот за начинот и постапката за вршење на инспекциски надзор на просветната инспекција („Сл. весник на РМ“ број 86/2006)

Резиме

Согласно Годишната програма за работа на Државниот просветен инспекторат и Законот за Просветна инспекција од 30 09 - 01 и 02.10.2019 година , тим од тројца државни просветни инспектори спроведоа интегрална евалуација за работата на СОУ „ Св. Наум Охридски“ –

Македонски Брод - општина Македонски Брод. Целта на интегралната евалуација е да се оцени квалитетот на воспитно-образовниот процес во училиштето како и примената на законите, другите прописи и општи акти со кои е регулирано образованието.

За време на тридневниот надзор инспекторите ги остварија планираните активности предвидени со Прирачникот за вршење на инспекциски надзор. За време на надзорот во училиштето беа посетени 24 наставници кои реализираат настава во средното училиште и воспитувачи во Ученичкиот дом. Се одржаа планираните состаноци со директорот на училиштето, Училишниот одбор, советот на родители, водени се разговори и со фокус група на ученици.

Наставата во СОУ „Св. Наум Охридски“ - Македонски Брод се реализира според наставни планови и програми изготвени од Бирото за развој на образованието и Центарот за стручно образование и обука, а донесени од Министерството за образование и наука. Во рамките на училиштето се остваруваат наставни планови и програми од гимназиско образование и средно стручно образование во траење од четири години од угостителско-туристичка струка и рурален туризам.

Наставните планови и програми се реализираат по однапред изработени годишни и тематски распределенија. Најголем дел од дневните планирања на наставниците ги содржат сите потребни елементи за успешно реализирање на предвидените цели.

Во рамките на слободните часови во угостителско туристичка струка се реализираат часови од Одржлив развој на туризмот за што е добиено Стручно мислење од Центарот за стручно образование и обука. Во рамките на слободните часови се реализираат проектни активности каде учениците одбираат во кои програмски подрачја и наставни предмети ќе се вклучат.

Од остварените средби, одржаните состаноци со фокус групите и анонимните анкети заеднички е ставот за преобемноста на наставните планови и програми и големиот број на часови во текот на наставната недела.

Дел од наставниците во предметите за практична настава вршат интеграција на наставни содржини во врска со карактеристиките и потребите на локалната средина.

Во Годишната програма за работа на училиштето предвидено е дел од слободното време по завршувањето на наставниот ден учениците според лична определба да се вклучат во воннаставните активности.

Со помош и поддршка од одговорните наставници, учениците земаат учество во различни манифестации и натпревари од различни области. Афирмирањето на активностите на учениците во воннаставните активности се врши на огласна табла во просториите на училиштето.

Училиштето располага со податоци за постигањата на учениците по сите наставни предмети, за сите класификациони периоди, за постигањата на Државната матура, училишната матура и завршниот испит за учениците од завршните класови. Се следи редовноста и осипувањето на учениците.

Во стручната служба во училиштето постои пропишана интерна процедура и изработени евидентни листи за следење на наставниот процес.

Од извршените посети на часови и увидот во дневните планирања кај најголем дел од наставниците предвидено е користење на разновидни интерактивни наставни форми, методи и техники на учење и поучување. Наставниците се обучени за употреба на ИКТ и нови образовни технологии во наставата но компјутерите многу малку се употребуваат за реализација на наставните содржини.

Наставниците сеуште ги користат лап топ компјутерите обезбедени од Владата на Република Македонија, за подготовка на годишните, тематските и дневните планирања. Мрежно поврзани компјутери има само во две училници.

Сите структури во училиштето активно се вклучени во реализација на точките на акции од воспоставените еко-стандарди од еколошката програма. Најголем дел од наставниците во тематските и дневните планирања интегрираат еколошки содржини. Изработен е еко-кодекс кој е истакнат на јавно место и формирани се еко-одбор и еко-клуб.

Според спроведените анонимни анкети, разговорите водени со фокус групите и извршените посети на часовите, училниците и другите простории во училиштето се соодветни за бројот на ученици во паралелките и претставуваат стимулативна средина за учење.

Оценувањето во училиштето е континуирано и јавно од страна на сите наставници. Според анкетите и извршените разговори со фокус групите поголем дел од учениците и родителите не се запознаени со критериумите и стандардите за оценување кои се применуваат од страна на наставниците во училиштето. Кодексот за оценување не е истакнат на видно место во училиштето.

Постои систем за известување на родителите за напредокот на нивните деца. Редовно се спроведува советување на родителите за учениците кои покажуваат послаби резултати, нередовност и проблеми во однесувањето.

Училишниот простор е безбеден за изведување настава, а училиштето е целосно оградено. Во училиштето има обучен кадар за давање прва помош на учениците при несреќни случаи. Изготвен е План за заштита и спасување во случај на елементарни непогоди, кој е истакнат на видно место во училиштето но не се изведени симулации.

Се преземаат активности за заштита и безбедност на учениците во соработка со релевантните институции во локалната заедница, а за поддршка на тие активности изработен е Кодекс за безбедност кој е истакнат на видно место.

Училиштето преку соопштенија забранува пушење, консумирање алкохол и дистрибуција и консумирање наркотични супстанции во училниците, канцелариите, тоалетите и училишниот двор. Нема организирана исхрана. Се врши вакцинација и редовни систематски прегледи за учениците.

За учениците од ученичкиот дом има организирана исхрана, а училиштето поседува документи за безбедност на храната. Направени се санитарни прегледи на вработените и извршени се ДДД мерки во ученичкиот дом и во училиштето.

Според спроведените анонимни анкети и одржаните состаноци со фокус групите хигиената во училиштето и ученичкиот дом е добра и редовно се обезбедуваат средства за нејзино одржување. Во дворот на училиштето и во училниците има корпи за отпадоци, а дворот на училиштето е целосно ограден и хортикултурно уреден.

Во училиштето има куќен ред и кодекс на однесување. За изрекување на педагошки мерки се применува Правилникот за начинот на следење, проверување и оценување, полагање испити и напредување на учениците во средното образование.

Училиштето им нуди можност на учениците од стручните паралелки за организирана практична настава и феријална пракса.

Ученичката заедница е демократски формирана и учествува во донесувањето на некои одлуки за прашања што се од нивен интерес.

СОУ „Св. Наум Охридски“ -Македонски Брод, располага со една училишна зграда во кој се изведува наставата и се наоѓа во централниот дел на Македонски Брод, на левата страна од реката Треска и регионалниот пат Кичево-Македонски Брод-Прилеп, а во непосредна близина на основното училиште и Здравствениот дом. Во најголем дел ги опфаќа учениците од општините Македонски Брод, Пласница и Долнени.

Просторните услови во училиштето ги задоволуваат условите за изведување на настава според Нормативот. Големината на училниците соодветствува на бројот на ученици во паралелките.

Училиштето ги идентификува потребите на наставниците за професионален развој, но има потреба за зголемување на бројот на обуки и семинари за наставниците за поддршка на наставниот процес.

Постапките за финансиско работење што ги спроведува училиштето, се во согласност со законските норми. Училиштето нема сопствени приходи од каде би се стекнувале со дополнителни финансиски средства. Јавните набавки за училиштето ги спроведува локалната самоуправа.

Програмата за развој (заведена под дел. бр. 08-271/1 од 26.06.2015 година) ги дава приоритетите за развој на училиштето и е усвоена од Училишниот одбор во Декември 2014 год. за период 2015-2019 година. Во тек е подготвување на нова Програма за работа на училиштето.

Изготвена е Предлог-Годишна програма за работа во учебната 2019/2020 год. зав. бр. 01-403/2 од 22.08.2019 год. донесена е одлука за усвојување на истата од страна на училишниот одбор зав. бр. 01-414/1 од 23.08.2019 год. Добиена е Одлука за усвојување од страна на Советот на општина Македонски Брод зав. бр. 18-676/6 од 29.08.2019 год. Во рамките на Годишната програма за работа за учебната 2019/2020 година внесена е и Програмата за работа на Ученичкиот дом.

Училиштето има изготвено Самоевалуација зав. бр. 01-275/3 од 20.08.2019 год. за период 2017 - 2019 год.

Нема формиран инклузивен тим. Училишен спортски клуб е регистриран со Решение од централен регистар со деловоден број 30520150001088 од 10.04.2015 год..

Училишниот одбор е конституиран во согласност со законската регулатива и Статутот на училиштето и има Деловник за работа. Училишниот одбор добива извештај за финансиските активности и финансиската состојба на училиштето. Раководниот кадар соработува со училишниот одбор за одредување на приоритетните цели на училиштето. Буџетот се користи за подобрување на квалитетот на наставата и учењето.

Од извршената евалуација во сите седум подрачја, тимот на Државните просветни инспектори констатира дека училиштето работи (2,45) делумно-задоволително на развојот, соработката и комуникацијата.

¹ Според класификацијата од Индикаторите за квалитет на основните и средните училишта, постојат четири квалитативни нивоа:

1. Не задоволува,
2. Делумно задоволува,
3. Добро и
4. Многу добро

Карактеристики на училиштето

СОУ“Св. Наум Охридски“-Македонски Брод е средно општинско училиште во кое наставата се изведува на македонски наставен јазик.

Училиштето отпочнало со работа во 1973 година како истурени паралелки на гимназијата „Мирко Милески“-Кичево, а од 1975 година работи како самостоен центар под името „Вељко Влаховиќ“. Во 1994 година го променува името во „Св.Наум Охридски“. Во 2006 година со донесувањето на новиот Статут на училиштето, го добива називот Средно општинско училиште „Св.Наум Охридски“-Македонски Брод.

Од почетокот на формирањето на СОУ„Св.Наум Охридски“-Македонски Брод, во училиштето се образувале кадри од гимназиска, машинска, дрвна, хемиска, просветна и информатичка струка. Од почетокот на формирањето на училиштето па сè до денес завршиле голем број на ученици од кои поголем дел се стекнале со академско образование.

Дејноста на училиштето е верифицирана со Решение 16-6983/2 од 15.01.1985 година, издадено од страна на Министерството за образование и наука - Скопје.

Училиштето е запишано во централниот регистар на РМ под деловоден број 30220130000330 од 24.01. 2013 година.

Денес училиштето во својот состав има:

- гимназиско образование со избор за учениците од општествено-хуманистичко, јазично-уметничко, природно-математичко подрачје, верифицирано со Решение бр. 09-2452/1 од 15.05.2004 година,

- паралелки од стручно образование:

- ✓ Угостителско-туристичка струка:

- профил- хотелско-туристички техничар, верифициран со Решение бр. 11-2115/4 од 15.06.2010 година и

- профил- угостителски техничар за рурален туризам, верифициран со Решение бр. 11-5825/2-12 од 19.03.2013 година .

Училиштето има Статут усвоен од Училишниот одбор со Одлука бр. 02-589/1 од 10.11.2015 година и е заведен под бр. 01-590/1 од 10.11.2015 година, истиот доставен до Министерството за образование и наука од каде е добиен допис зав.бр. УП1 20-2701 од 18.11.2015 година - Статутот е усогласен со измените од Законот за средно образование. Повратна информација од Министерството за образование и наука не е добиена.

Оваа учебна година училиштето го посетуваат 97 ученици распоредени во 11 паралелки и тоа 6 во гимназиско образование и 6 во стручно образование (5 паралелки комбинирани од угостителско туристичка струка-туристички техничар и техничар за рурален туризам).

Во училиштето вработени се вкупно 42 лица, од нив 32 се на неопределено и 9 на определено работно време. Во ученичкиот дом вработени се 4 лица. За реализација на наставата ангажирани се 23 наставници, од нив има 1 магистер, 22 се со високо образование, сите се со

соодветно образование. Работата на наставниот кадар е надолнета од страна на административно-техничкиот персонал и 4 вработени во ученичкиот дом.

Училишниот одбор е конституиран во согласност со законската регулатива и Статутот на училиштето и има Деловник за работа, според кој се одржуваат и реализираат состаноците.

Училиштето соработува со институции од локалната средина, здруженија на граѓани и невладини организации. Училишните и другите простории во училиштето се соодветни за бројот на ученици во паралелките и е безбедно за изведување на настава.

1. Наставни планови и програми

1.1 Реализацијата на наставните планови и програми

Во СОУ „Св.Наум Охридски“ -Македонски Брод, наставата се реализира според наставни планови и програми изготвени од Бирото за развој на образованието и Центарот за стручно образование и обука, а донесени од Министерството за образование и наука.

Во рамките на училиштето се остваруваат наставни планови и програми од гимназиско образование со избор за учениците од општествено-хуманистичко, јазично-уметничко, природно-математичко подрачје и наставни планови и програми од средно стручно образование и од угостителско-туристичка струка: профил- хотелско-туристички техничар и профил- угостителски техничар за рурален туризам.

Информациите за наставните планови и програми кои ќе се реализираат во рамките на училиштето родителите ги добиваат на почетокот на учебната година на родителски средби и преку изготвени флаери.

Покрај редовната настава се планира и реализира дополнителна, додатна, изборна, консултативна настава, слободни часови, проектни активности и работа на проекти. Постапката за избор на наставни предмети, не се применува со доследно почитување на потребите и барањата на учениците. Изборот на подрачјето и изборните предмети кои ќе се изучуваат учениците го вршат при пријавување и запишување на наредната учебна година.

Наставните планови и програми се реализираат по однапред изработени годишни и тематски распределенија кои наставниците ги предаваат најдоцна до 20 септември на почетокот на учебната година. Најголем дел од дневните планирања на наставниците ги содржат сите потребни елементи за успешно реализирање на предвидените цели.

Во рамките на слободните часови во угостителско туристичка струка се реализираат часови од Одржлив развој на туризмот за што е добиено Стручно мислење од Центарот за стручно образование и обука. бр. 07-313 од 14.05.2012 година. Оваа учебна година во училиштето се реализираат проектни активности од областа: Спорт и спортски активности, Ликовна уметност, Урбана култура, Хор и оркестар, а учениците самостојно одбираат во кои програмски подрачја и наставни предмети ќе се вклучат.

За учениците од стручните паралелки во училиштето се реализира практична настава: за угостителско-туристичка струка: Хотелско туристички техничар (II, III и IV година) и Техничар за рурален туризам (II година), во ученичкиот дом, ресторантот „Извор“ во с. Манастирец.

Во текот на летниот распуст се организира и задолжителна феријална пракса за учениците од угостителско-туристичка струка во хотели во повеќе градови во РМ .

1.2 Квалитет на наставните планови и програми

Од остварените средби со фокус групите и поединечните разговори со учениците и наставниците заедничко е мислењето за преобемноста на наставните планови и програми и големиот број на часови во текот на наставната недела.

Во досегашната работа на сите структури во училиштето не се покренати иницијативи или поднесени барања за изменување и дополнување на наставните планови и програми до Министерството за образование и наука, до Бирото за развој на образованието и Центарот за стручно образование и обука.

Дел од наставниците во предметите за практична настава вршат интеграција на наставни содржини во врска со карактеристиките и потребите на локалната средина.

1.3 Воннаставни активности

Во Годишната програма за работа на училиштето предвидено е дел од слободното време по завршувањето на наставниот ден учениците според лична определба да се вклучат во воннаставните активности. Во оваа учебна година предвидено е вклучување на учениците во Ученичката заедница, вршење на општествено-корисна работа, заштита и унапредување на здравјето и културата на живеење, учество на натпревари и организирање на екскурзии.

Минатата учебна година реализирани се научни екскурзии и екскурзија во околината на градот кај месноста викана Соленица.

Во училиштето не постои пишана процедура или правилник за учество на учениците на различни манифестации, натпревари, саеми и др.

Афирмирањето на активностите на учениците во воннаставните активности се врши на огласна табла во просториите на училиштето.

Во училиштето има регистриран спортски клуб со Решение од централен регистар со деловоден број 30520150001088 од 10.04.2015 год..

Наставните планови и програми добро се прилагодуваат на локалната средина и се води грижа за постигнување на општите и посебните цели од наставните планови и програми дадени од Министерството за образование и наука и Бирото за развој на образованието.

2. Постигања на учениците

2.1. Постигања на учениците

Во училиштето се следат и располагаат со податоци за постигањата на учениците по сите наставни предмети и за сите класификациони периоди. Според споредбените анализи за период од три учебни години постигнатиот среден успех изнесува: во учебната 2016/2017: 3,66; во учебната 2017/2018: 3,40; во учебната 2018/2019: 3,22 се забележува намалување на средниот успех.

За подобрување на постигањата на учениците се планира но не доволно се реализира дополнителна настава - наставниците имаат однапред изготвен распоред.

Училиштето располага со податоци од постигнатите резултати од Државната матура, училишната матура и завршниот испит за учениците од завршните класови.

Со помош и поддршка од одговорните наставници, учениците земаат учество во различни манифестации и натпревари од различни области.

Учениците зеле учество на натпревари по следниве предмети: Хемија, Географија, Македонски јазик и литература, Учество на МАССУМ - „Најдобра поетска творба“, Регионален натпревар по Хемија и Македонски јазик и литература. Државен натпревар по Географија, Хемија и Македонски јазик и литература и Меѓународен online натпревар по Информатика „Дабар“.

На натпреварот МАССУМ 2016 по Хотелско работење, Агенциско работење и Алтернативни форми на туризмот освоено е II место за „Најдобар штанд на училиште“,

На Регионалниот натпревар по Хемија – I-во место.

Освоено е III-то место на регионален натпревар во Прилеп по Македонски јазик и литература.

На натпревар ГАТУС освоено е III-то место за хотелиери и угостители рамките на слободните ученички активности учениците се вклучени во екипни натпревари и турнири во согласност со календарот на Сојуз за училишен спорт со екипа за мал фудбал, женска кошкарска екипа и фудсал-екипа за мал фудбал во сала.

2.2 Задржување/намалување на бројот (осипување) на ученици

Во училиштето има податоци за опфатот на учениците од реонот. Се следи редовноста на учениците и има споредбени податоци за изминатите три учебни години, според кои со оглед на трендот на намалување на бројот на ученици, не се забележува подобрување во однос на вкупниот број на направени изостаноци.

Во рамките на законската обврска се преземаат активности за зголемување на редовноста во училиштето. Се остварува Програмата за советување на родители за деца по три основи: ученици кои покажуваат послаби резултати (имаат негативна оценка по три или повеќе предмети или значително им опаднал успехот за две или повеќе оценки; ученици кои имаат повеќе од 10 неоправдани или 100 оправдани изостаноци и ученици кои покажуваат несоодветно однесување).

Во рамките на оваа програма редовно се одржуваат состаноци со родителите кои уредно се покануваат и записнички се забележува нивното присуство. Стручната служба, предметните наставници во рамките на стручните активи и класните раководители покрај тоа што остваруваат индивидуални средби со учениците и родителите потребно е да ги зголемат активностите за подобрување на состојбата.

Има податоци за осипувањето на учениците и се води евиденција на заминати или новоодојдени ученици, а причина за отпишување на учениците е преминување во друго училиште.

Училиштето ја почитува постапката за премин на учениците од едно училиште во друго и поседува уредно пополнети преводници.

2.3 Повторување на учениците

Има податоци за ученици кои ја повторувале годината во изминатите три учебни години и се забележува тренд на зголемување. Причина за повторување на годината според извршените анализи е нејавување на учениците за полагање на поправен испит.

Училиштето ги запознава учениците и родителите со политиката и правото за поднесување жалба при повторување на учебната година.

Учениците постигнуваат напредок и стекнуваат знаења, разбирање и способности. Постигањата на учениците се делумно задоволителни.

3. Учење и настава

3.1 Планирања на наставниците

Сите наставници во писмена или електронска форма имаат изготвено годишни, тематски, план за додатна и дополнителна настава и оперативен план за наставен час.

Во тематските планирања наставници предвиделе користење на ИКТ во наставата како и ЕКО содржини при реализација на наставните единици. Во поголем дел од оперативните планирања на наставниците предвидено е користење на разновидни интерактивни наставни форми, методи на учење и поучување.

Наставниците изработуваат оперативни подготовки за наставен час во електронска или писмена форма и најголем дел од нив предвидуваат користење на интерактивни форми и методи и ИКТ во наставата. Наставниците предвиделе во своите планирања примена на ИКТ во наставата.

Има интерна процедура за следење на планирањата на наставниците од страна на службата и директорот на училиштето.

Во рамките на стручните активи, наставниците планираат и разменуваат искуства за реализирање на планирањата.

Изготвениот распоредот на часови, додатна, дополнителна настава и слободни часови соодветствува на максимално искористување на расположливите капацитети на училиштето.

Училиштето е вклучено во проектот за интеграција на заштитата на животната средина во воспитно образовниот процес кој се спроведува преку НВО „ОХО“ со поддршка од Министерството за образование и наука. При реализација на еколошката програма во училиштето подеднакво се вклучени сите ученици.

Согласно со еколошката програма, најголем дел од наставниците во тематските и оперативните планирања интегрираат еколошки содржини.

3.2 Наставен процес

Наставата се одвива во класични училници. Во текот на летниот распуст се организира и задолжителна феријална пракса за учениците од угостителско-туристичка струка во хотели во повеќе градови во Република Македонија.

Компјутерите обезбедени од Владата на Република Македонија се инсталирани во 2 училници, мрежно поврзани, ставени во функција, но дел од нив се нефункционални и многу малку се користат во наставата. Има интернет во училиштето.

Наставниците не прават разлика помеѓу учениците според нивниот пол и социјалното потекло.

Стручната служба ја следи работата на наставниците преку посети на час.

Во рамките на работата на стручните активи постои соработка и размена на искуства.

Наставниците посетувале обука за „Примена на современи методи во наставата и активно вклучување на учениците и поттикнување на нивната креативност“ како и користење на ИКТ во наставата.

Од извршените посети на часови интерактивни наставни форми, методи и техники на учење и поучување при реализација на наставата користат поголем дел од наставниците.

Изборот на задачите и активностите е приспособен на образовните потреби на учениците.

Наставниците се обучени за употреба на ИКТ во наставата. Поголем дел од наставниците користат ИКТ во реализација на наставните содржини и за тоа се користат инсталираните компјутери во училишните. Има интернет но конекцијата во училиштето е слаба.

Изработен е Еко кодекс и формиран е Еко клуб. Во ЕКО одборот се вклучени покрај учениците и претставници од локалната бизнис заедница и вработени од училиштето. Училиштето работи на спроведување на точките на акција од: еко стандард три “Одржување на зградата и здрава средина” (ослободување од непотребните предмети во зградата, чистење на ходниците и училишните), ЕКО стандард 4 “Уреден и еколошки двор” (хортикултурно уредување на училишниот двор) еко стандард 2 “Заштеда на вода”.

Во рамките на еко стандардот 2 изработен е проект “Штедење на енергија”, учество во проектот “Здрава храна за детство без мана” и други проекти. Учениците учествувале во активности по повод “Денот на дрвото”, Денот на планетата земја”, “Светски ден на акција” и “Ден на екологијата” а повремено учествуваат и во други акции организирани од локалната средина.

Учениците се поттикнуваат активно да учествуваат во реализација на еколошката програма., еко -проектот и активности од воспоставените ЕКО стандарди.

3.3 Искуства на учениците од учењето

Според спроведените анонимни анкети, разговорите водени со фокус групите, учениците и родителите не се задоволни од хигиената во училишните и другите простории како и од условите за работа во училиштето.

На видни места во училишните и во ходниците на училиштето се изложуваат трудовите на учениците.

Поголем дел од наставниците на учениците им даваат можност самостојно да размислуваат и да преземаат одговорност и применуваат интерактивни техники и методи на поучување.

Учениците сметаат дека има добри односи помеѓу нив и возрасните во училиштето. Дворот, ходниците и дел од училишните се естетски уредени а трудовите на учениците недоволно се изложуваат.

Училишните преставуваат стимулативна средина за учење.

3.4 Задоволување на потребите на учениците

Од страна на наставниците и стручната служба (педагогот и психологот) се идентификуваат образовните потреби на учениците и се преземаат активности за нивно остварување.

Во процесот на поучување поголем дел од наставниците користат различни интерактивни техники на учење и поучување. Се користи ИКТ во наставата од страна на професорите согласно на нивните планирања.

Во оценувањето најголем дел од наставниците користат стандарди, критериуми и техники на оценување, повремено се практикува самооценувањето.

3.5 Оценувањето како дел од наставата

Во училиштето се применуваат позитивните законски и подзаконски прописи што го регулираат оценувањето на учениците. Оценувањето во училиштето е континуирано.

Наставниците имаат завршено обука за „Унапредување на оценувањето на учениците“ и „Сумативно и формативно оценување на учениците“. Оценувањето на наставниците се следи од страна на директорот и педагогот во училиштето.

За учениците поголем дел од наставниците водат евиденција за напредокот каде континуирано ги бележат ученичките активности и постигања. На учениците им се издаваат евидентни листови за постигнатиот успех и поведение.

Наставниците водат евиденција за напредокот на учениците и го следат напредокот на учениците преку чек листи и евидентни листови за постигањата на учениците.

Со стандардите за оценување се запознати родителите. Оценувањето на учениците е јавно од страна на сите наставници.

3.6 Известување за напредокот на учениците

Училиштето преку утврден систем редовно прибира информации за постигањата на учениците, се известуваат родителите за напредокот на нивните деца на формални и неформални средби и се бара повратна информација од нив.

Родителите добиваат евидентни листови. На крајот од учебната година учениците добиваат свидетелства за постигнатиот успех. Постои можност и за електронска комуникација и добивање на податоци преку електронскиот дневник, но истата е искористена од мал дел на родителите кои доставиле e-mail адреси. Редовно се спроведува советување на родителите за учениците кои покажуваат послаби резултати, нередовност и проблеми во однесувањето.

За активностите локалното население се информира преку општинскиот „Билтен“, локалните радио станици и интернет. Раководниот орган активно е вклучен во реализација на чекорите и активностите согласно еколошката програма и се грижи за спроведување и донесување на одлуки

Организацијата и реализацијата на учењето и наставата се добри.

4. Поддршка на учениците

4.1 Севкупната грижа за учениците

Училишниот простор е безбеден за изведување настава, а училиштето е целосно оградено. Во училиштето има двајца одговорни наставници кои поседуваат сертификати и се обучени за давање прва помош на учениците при несреќни случаи.

Во училиштето е изготвен е План за заштита и спасување во случај на елементарни непогоди. Планот е истакнат на видно место во училиштето, но не се изведени симулации.

Во училиштето учениците и вработените имаат осигурителни полиси, додека за објектите нема склучено договор за осигурување со осигурителна компанија.

При изрекување на педагошки мерки на учениците се применува Правилникот за начинот на следење, проверување и оценување, полагање испити и напредување на учениците во

средното образование. За изречените педагошки мерки педагогот поседува уредна документација.

Се преземаат активности за заштита и безбедност на учениците во соработка со релевантните институции во локалната заедница. За поддршка на тие активности изработен е Кодекс за безбедност кој е истакнат на видно место.

Организаирани се: Хепенинг под мотото „Отворен ден на училиштето“, спортски натпревари на кој учествувале екипи со хетероген состав. Голем дел од учениците изработувале: флаери, пораки и ликовни творби.

Организаирани се работилници на дадени теми според Прирачникот за Образование за животни вештини кои се релизираат на класните часови.

Преку соопштенија се забранува пушење, конзумирање алкохол и дистрибуција и конзумирање наркотични супстанции во училниците, канцелариите, тоалетите, училишниот двор. Не е забележано конзумирање на алкохол или доаѓање во алкохолизирана состојба, дистрибуирање и користење на наркотични супстанции во училиштето или во училишниот двор. Постои соработка со релевантните институции и Локалната самоуправа за спречување на вакви девијантни појави. Ангажирано е лице од МВР-Инспектор по превенција за недозволена трговија со оружје и дрога. Се одржуваат состаноци со дискусија за девијантните појави.

Нема организирана исхрана, а учениците со храна се снабдуваат во продавниците и сендвичарите кои се во непосредна близина на училиштето.

За учениците од ученичкиот дом има организирана исхрана, а училиштето поседува документи за безбедност на храната. Направени се санитарни прегледи на вработените, има извештај од тестирање за здравствена безбедност на храната извршен од Центар за јавно здравје-Прилеп и има санитарна потврда за извршени ДДД мерки во ученичкиот дом и во училиштето.

Во моментот нема ученици со телесни пречки во развојот. Училиштето има приспособен пристап за ученици со телесни пречки во развојот, но просторот во ходниците и во училниците не овозможува нивно движење и не постои посебен тоалет достапен за нивна употреба.

Во училиштето се реализира проектот на Владата на РМ за условен паричен надоместок за редовни ученици од социјално загрозуени семејства.

Училиштето има организиран превоз за учениците од околните места..

4.2 Здравје

Според спроведените анонимни анкети и одржаните состаноци со фокус групите хигиената во училиштето е добра. Во училиштето се чисти секој ден по големиот одмор и по завршување на наставата и редовно се обезбедуваат средства за одржување на хигиената.

Во дворот на училиштето и во училниците има доволно корпи за отпадоци, а дворот на училиштето е хортикултурно уреден и претставува пријатно катче за одмор.

Хигиената во ученичкиот дом е добра, сите простории редовно се чистат и има доволно средства за нејзино одржување .

Училиштето во соработка со претставници од „Здравствен дом“-Македонски Брод, организира предавања на тема здравје. Стручната служба има изработена Програма за превенција од заразни болести .

На дел од класните часови се обработуваат теми од областа на здравјето и болестите на зависност. Содржини на тема здравје опфатени се и во рамките на Животни вештини.

Се врши вакцинација и редовни систематски прегледи за учениците.

Стручната служба има изработена Програма за помош и поддршка на учениците со емоционални потешкотии .

Училиштето остварува соработка со релевантните институции: здравствени установи, Центарот за социјални работи, Министерството за внатрешни работи и др.

4.3 Советодавна помош за понатамошно образование на учениците

Стручната служба има инструмент за професионална ориентација на учениците со што би им помогнале во професионалното насочување.

Дел од високо образовните институции од Република Македонија вршат презентација на своите програми и начин на студирање.

Училиштето им нуди можност на учениците за организирана практична настава.

-од угостителско-туристичката струка: профил- хотелско туристички техничар (II, III и IV година) и техничар за рурален туризам (II година), во ученичкиот дом и ресторантот „Извор“- с. Манастирец.

Во текот на летниот период во училиштето се реализира феријална пракса:-угостителско-туристичката струка: профил- хотелско туристички техничар (II, III и IV година) и техничар за рурален туризам (II година), во хотели во повеќе градови во Република Македонија.

4.4 Следење на напредокот на учениците

Предметните наставници водат евиденција за постигањата, редовноста и поведението на учениците. Стручната служба води евиденција за дел од учениците кои имаат одредени проблеми.

Постои соработка меѓу стручната служба, класните раководители, предметните наставници и родителите за следење на напредокот на учениците.

Класните раководители изготвуваат редовни извештаи, по класификациони периоди за напредокот на учениците од својата паралелка. Изготвените извештаи по паралелки се доставуваат на увид на стручната служба и се достапни за сите структури во училиштето.

Потребно е резултатите од извештаите да се користат за подобрување на воспитно-образовниот процес, преку соработка на стручната служба и стручните активи.

Нема податоци за вертикална проодност и понатамошно образование на учениците.

Поддршката на учениците е добра.

5. Училишна клима

5.1 Училишна клима и односи во училиштето

Во училиштето постои атмосфера за работа и доминира почитување, помагање и градење односи на доверба меѓу наставниците и учениците. Постои кодекс за однесување и куќен ред во кои се дефинирани правилата за однесување на сите субјекти во училиштето и истото се применува во пракса.

Ученичката заедница е демократски формирана и учествува во донесувањето на некои одлуки за прашања што се од нивен интерес. Претставниците на ученичката заедница учествувале во изработката на кодексот и куќниот ред. Куќниот ред и кодексот се истакнати во ходниците и во училниците.

Дисциплината во училиштето е добра и во поедини случаи се изречени педагошки мерки за кои благовремено се запознаени и нивните родители.

Стручната служба ги разгледува проблемите и врз основа на соработката со управата на училиштето активно ги вклучува сите субјекти во решавањето на одредени проблеми. За изрекување на педагошки мерки на учениците се применува Правилникот за начинот на следење, проверување и оценување, полагање испити и напредување на учениците во средното образование. Се води грижа за здравјето и безбедноста на учениците.

5.2 Промовирање на постигањата

Училиштето посветува особено внимание на постигањата на сите ученици. Постигањата на учениците се промовираат преку изложување на нивните творби. Дел од добиените дипломи, пофалби и признанија за учество и добиените награди од разните натпревари се јавно истакнати во ходниците на училиштето. Учениците кои се истакнуваат со своите постигнувања се наградуваат со книги на крајот од учебната година.

5.3 Еднаквост и правичност

Во училиштето континуирано се прават напори за обезбедување еднаквост и правичност за сите ученици со цел да нема никакви разлики меѓу нив. Вработените во училиштето се запознаени со правата на децата и можат да ги препознаат случаите на нивно нарушување во пракса. Учениците се чувствуваат равноправни и не постои никаква полова или пак друга разлика меѓу нив. За евентуалните проблеми, во непромовирањето на еднаквоста и правичноста учениците се обраќаат кај нивните класни раководители, стручната служба и до директорот на училиштето, а потоа истите ги решаваат.

5.4 Партнерски однос со родителите и со локалната и деловната заедница

За подобрување на животот во училиштето управата активно ги вклучува родителите и другите заинтересирани субјекти со поттикнување за донации за потребите на училиштето.

Претставниците на Советот на родители се задоволни од соработката со раководниот орган на училиштето и стручната служба. Постои соработка на училиштето со локалната самоуправа и со невладини организации. Исто така постои соработка со Министерството за образование и наука, Државниот просветен инспекторат, Бирото за развој на образованието и

Центарот за стручно образование и обука со цел да се следат новините во наставните планови и програми и други прашања кои се битни за образованието во целина.

Во училиштето е воспоставена добра клима за работа која се темели на добрите односи помеѓу вработените, учениците и родителите.

6. Ресурси

6.1 Сместување и просторни капацитети

СОУ „Св.Наум Охридски“-Македонски Брод, располага со еден објект во кој се изведува наставата и се наоѓа во централниот дел на Македонски Брод, на левата страна од реката Треска и регионалниот пат Кичево - Македонски Брод-Прилеп, а во непосредна близина на основното училиште Св. Климент Охридски и Здравствениот дом.

Објектот на училиштето зафаќа површина од 3 157 m² и дворно место со површина од 8 302 m² . Училиштето располага со 14 училници, 6 кабинети и помошни простории, 1 спортски терен, 1 библиотека и 4 канцеларии.

Во рамките на училиштето функционира ученички дом кој функционира во два објекти каде за учениците е организирано сместување, исхрана и реализација на програма за воспитно-образовна дејност за ученички домови во Република Македонија и зафаќа површина на внатрешни простории од 1 310 m² и дворна површина од 3 850 m².

Ученичкиот дом располага со 14 спални соби, 2 занимални од кои едната во слободно време се користи како ТВ сала, место за играње шах и пинг понг, 1 кујна, 1 трпезарија, 1 канцеларија, 2 помошни простории (1 перална и 1 котлара), 2 магацински простории, 12 санитарни јазли и 1 терен за мали спортови. Во ученичкиот дом кој располага со сместувачки капацитет од 65 легла во моментот се сместени вкупно 21 ученик.

Според анонимните анкети и разговорите водени со фокус групите хигиената и во училиштето и во ученичкиот дом е добра. Навремено се набавуваат средства за одржување на хигиената и редовно се чистат внатрешните површини и дворовите.

Училиштето располага со спортска сала со површина од 643 m² и дворно место со површина од 450 m² во која покрај за редовната настава може да се користи и од учениците сместени во ученичкиот дом.

Во училиштето и во ученичкиот дом има парно греење на нафта. Според разговорите со учениците и вработените треба да се преземат мерки за подобрување на греењето во новата спортска сала со што ќе се овозможи безбедно и непречено реализирање на наставата по спорт и спортски активности.

Училиштето поседува 16 противпожарни апарати и истите се сервисирани на ден 23.04.2019 година и располага со 11 хидранти.

Дел од компјутерите обезбедени преку Проектот на Владата на Република Македонија „Компјутер за секое дете“ се нефункционални. Дел се распоредени во 2 училници.

Училиштето има 12 статични компјутери, 2 лап топ компјутери за во други простории, 1 LCD-проектор, 2 фотокопири и фотоапарат. Обезбедени се 30 лап топ компјутери за наставниците и истите се користат за подготовка на наставните часови.

Во ученичкиот дом од ИКТ и друга аудио-визуелна опрема се располага со 1 компјутер, 1 телевизор, 1 печатар и 1 радио-ЦД касетофон.

6.2 Наставни средства и материјали

Во рамките на училиштето работи библиотека која располага со севкупен библиотечен фонд од 11 450 наслови. Има потреба од дополнување на библиотечниот фонд со стручна литература по одредени наставни предмети за успешна реализација на наставната програма. Библиотеката е подредена, а библиотечната евиденција се води со картички од страна на одговорен наставник кој дополнува како предметен наставник.

Библиотеката располага со компјутер, печатар, има пристап до интернет, а е отворена за користење од страна на учениците во текот на наставата.

Потребите за наставни средства и помагала, вклучувајќи книги, материјали за практична работа, аудио-визуелна и ИКТ опрема, се утврдуваат по предлог на стручните активи, а се обезбедуваат во зависност од финансиската можност на училиштето. Наставниците учењето и наставата ги збогатуваат преку планирано користење на ИКТ, што е предвидено во тематските планирања.

Наставниците и учениците со мали прекини имаат пристап до интернет.

По предлог на стручните активи се планира и обезбедува потребниот потрошен материјал за реализација на наставните и воннаставните активности. Училиштето од наставни средства и помагала поседува: Георафски и Историски карти, глобус, епрувети, машини и алатки за потребите на шумарско-дрвопреработувачката струка. Потребно е да се обезбедат дополнителни нагледни средства и помагала за подобрување на наставниот процес.

6.3 Обезбедување на потребниот наставнички кадар

За реализација на наставата ангажирани се 23 наставници, од кои 1 магистер, 22 се со високо образование, сите со соодветно образование.

Во училиштето нема обучен кадар за работа со деца со посебни образовни потреби и во моментот во училиштето нема запишани ученици со посебни образовни потреби.

Работата на наставниот кадар е надополнета со: стручна служба во која има педагог, психолог со цело работно време, 1 социолог и 1 библиотекар кои надополнуваат како предметни наставници во наставниот процес, административен персонал (1 секретар-благајник, 1 домаќин-економ, 1 сметководител), технички персонал (1 хаусмајстор-ложач на парно, 4 хигиеничари, 2 портири) и 5 вработени во ученичкиот дом (готвач, садомијач, хаусмајстор, хигиеничар).

Во рамките на Годишната програма за работа на училиштето вклучена е програмата за работа на педагогот, психологот, библиотекарот и Годишна програма за работа на Ученичкиот дом.

6.4 Следење на развојните потреби на наставниот кадар

Училиштето ги идентификува потребите на наставниците за професионален развој, но има потреба за зголемување на бројот на обуки и семинари за наставниците за поддршка на наставниот процес. Дел од наставниците имаат учествувало на семинари и работилници организирани од Бирото за развој на образованието и акредитирани провајдери. Потребно е да се изготви Правилник со кој ќе се организира еднаква застапеност на наставниците и стручната служба за посета на обуки и семинари.

Се водат професионални досиеја за наставниците.

6.5 Финансиско работење во училиштето

Постапките за финансиско работење, што ги спроведува училиштето, се во согласност со законските норми. Училиштето нема сопствени приходи од каде би се стекнувале со дополнителни финансиски средства. До локалната самоуправа за 2019 година, СОУ Св.Наум Охридски-Македонски Брод има доставено финансов план за работење на училиштето.

Јавните набавки за училиштето ги спроведува локалната самоуправа.

Училишниот одбор добива извештај за финансиската состојба и финансиските активности на училиштето и го следи трошењето на буџетот.

Раководниот кадар соработува со училишниот одбор за одредување на приоритетните цели на училиштето.

Буџетот се користи за подобрување на квалитетот на наставата и учењето.

Ресурсите со кои располага училиштето се делумно задоволителни.

7. Управување, раководење и креирање на политика

7.1 Управување и раководење со училиштето

Училишниот одбор е конституиран согласно одредбите од Законот за средно образование и Статутот на училиштето. Работи согласно надлежностите утврдени во Законот за средно образование, статутот на училиштето и деловникот за работа на Училишниот одбор. Одлуките кои ги носи Училишниот одбор се регистрирани во записниците од одржаните седници, истите се формулирани како правен акт и се потпишани од претседателот на Училишниот одбор, се состанува, донесува одлуки и дава мислење за прашања кои се во негова надлежност. Училишниот одбор има и работи по своја програма за работа. Одлуките на училишниот одбор секогаш се спроведувани, а мислењата секогаш почитувани од страна на раководниот кадар во училиштето. Има воспоставено партнерски однос со органот на раководење и другите образовни структури.

Раководниот орган има општа идеја што е најдобро за училиштето, но истата не е доволно фокусирана за да биде стратешка определба на училиштето. Раководниот орган има професионален однос кон работата што се заснива на релевантни знаења, иако не секогаш ги применува успешно во практиката. Не секогаш ефективно комуницира и раководи со вработените и се грижи за нивниот професионален развој. Се соочува со потешкотии при раководењето со промените во образовниот систем и охрабрувањето на вработените да ги прифатат истите..

Приоритетите, идентификувани во развојниот план не се секогаш најсоодветни за подобрување на училиштето и постигнувањата на учениците. Раководниот орган своето работење не секогаш го заснова врз тимска работа преку вклучување на вработените во процесот на планирањето и обезбедувањето квалитет.

7.2 Цели и креирање на училишната политика

Целите на училиштето се во согласност со целите на државната и локалната образовна политика но не им се дава соодветен приоритет. Целите имаат ограничен фокус кон обезбедување на квалитетна настава. Кадарот, родителите, учениците се запознати со целите, начелата и вредностите на училиштето, како и со начинот на нивното остварување и подобрување, но не се вклучени во нивната реализација.

Целите на училиштето делумно се во согласност со целите за реализација на Планот на активности од еколошката програма согласно структурата и приоритетите на училиштето.

Креирањето и ажурирањето на актите се врши во рамките на органите и телата на училиштето. Не се јасни стратегиите за остварување на целите. подобрување на квалитетот на наставата и зголемување на постигањата на учениците.

7.3 Развојно планирање

Сите приоритети во училиштето се планираат врз основа на анализата на реалната состојба и реалните потенцијали на училиштето. Планираните цели делумно ги отсликуваат мисијата,

визијата и вредностите на училиштето. Училиштето има акциски планови за дел од поставените цели. Нивната важност е делумно споделена со наставниците, учениците и родителите, а училиштето се залага да ги земе предвид ставовите на наставниците, родителите и учениците.

Повремено се идентификуваат потребите за стручно оспособување на кадарот. Во согласност со своите финансиски можности овозможува вклучување на наставниците во следењето на планираните обуки. Поголемиот број од анкетираниите наставници сметаат дека училиштето им овозможува професионално да се надградуваат.

Несистематски се работи на идентификување на потребите за обезбедување на материјално-технички средства. Дел од нагледните средства се нефункционални а училиштето нема испланирано финансиски средства за нивно оспособување и ставање во функција.

Училиштето според потреба , интервенира и обезбедува средства за подобрување на инфраструктурата на училиштето.

Раководниот орган има добар приод во раководењето со училиштето и има професионален однос со учениците, родителите, вработените и институциите.

8 Наоди и препораки

8.1 Силни страни

- Наставните програми се реализираат по однапред изработени годишни и тематски планирања кои наставниците навремено ги доставуваат, а дневните планирања ги содржат сите потребни елементи за успешно реализирање на предвидените цели.
- Хигиената во училиштето и ученичкиот дом е добра,
- Училиштето располага со хортикултурно уреден и чист двор

8.2 Слаби страни.

- Нема формиран инклузивен тим.
- Греењето во спортската сала не задоволува .
- Поголем број од компјутерите не се во функција.
- Училишниот објект и Ученичкиот дом не се осигурани.
- Слаба опфатеност на ученици при упис во прва година.
- Класична настава, недоволна примена на современи методи, техники и ИКТ.

8.3 Препораки

- Да се формира инклузивен тим.
- Да се вложат напори за подобрување на греењето во спортската сала.
- Компјутерите да се поправат и да се стават во функција.
- Да се вложат напори за осигурување на училиштето и Ученичкиот дом.
- Да се вложат напори за подобрување на училишната политика при упис во прва година.
- Да се користат современи методи , техники и ИКТ во наставата.

Славица Крстеска , Раководител на инспекцискиот тим, _____

Бошко Стефановски , Инспектор , член _____

Нермина Карагоска, Инспектор , член _____